

॥ १४ ॥ अनुबंधपरिणामे ॥ १५ ॥ अप्रत्ययः असंतोषस्तेन कृतां अर्थापनयोऽवर्महानिः ॥ १६ ॥ १७ ॥ यात्रां राजकार्यं गच्छामुहि परिहार्याश्चानीप्सिताः परिहार्याः परिच्छेद्या इत्यन्ये ॥ १८ ॥ ज्ञापयामहे सूचयामहे ॥ १९ ॥ २० ॥ मदंतरे मन्निमित्तं ॥ २१ ॥ नशक्यं राज्ञेति शेषः ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ योक्ष्यति यो गं प्राप्स्यति मदंतरे मन्निमित्तं दुःशीलाश्च भविष्यन्ति ॥ २६ ॥ अत्र हेतुमाह नेति एषामहं आश्रमे यो द्विजं हन्याद्वा दद्यादनाश्रमे ॥ किंतु तत्पातकं न स्यात्तद्वा दत्तं दया भवेत् ॥ १४ ॥ भवंतः स्वार्थलोभेन केवलं भक्षणे रताः ॥ अनुबंधे त्रयो दोषास्तान्न पश्यन्ति मोहिताः ॥ १५ ॥ अप्रत्ययकृतां गत्यां मर्थापनयदूषितां ॥ इह चामुत्र चानिष्ठां तस्माद्दृष्टिं न रोचये ॥ ३६ ॥ तं शुचिं पंडितं मत्वा शार्दूलः स्यात् विक्रमः ॥ कृत्वात्मसदृशीं पूजां साचिव्येऽवरयत्स्वयं ॥ १७ ॥ शार्दूल उवाच सौम्यविज्ञात रूपस्त्वं गच्छ यात्रां मया सह ॥ व्रियंतामीप्सिता भोगाः परिहार्याश्च पुष्कलाः ॥ १८ ॥ तीक्ष्णा इति वयं स्यातां भवंतं ज्ञापयामहे ॥ मृदुपूर्वं हितं चैव श्रेयश्चाधिगमिष्यसि ॥ ३९ ॥ अथ संपूज्य तद्वाक्यं मृगेंद्रस्य महात्मनः ॥ गोमायुः संश्रितं वाक्यं बभाषे किंचिदानतः ॥ २० ॥ गोमायुरुवाच सदृशं मृगराजैस्तत्तव वाक्यं मदंतरे ॥ यत्सहायान्मृगयसे धर्मार्थकुशलान् शुचीन् ॥ २१ ॥ नशक्यं नमात्येन महत्त्वमनुशासितुं ॥ दुष्टमात्येन वा वीरशरीरपरिपंथिना ॥ २२ ॥ सहायाननुरक्तांश्च नय ज्ञानुपसंहितान् ॥ परस्परमसंस्पृष्टान् विजिगीषून लोलुपान् ॥ २३ ॥ अनतीतोपदान् प्राज्ञान् हितेयुक्तां नमस्विनः ॥ पूजयेथा महाभाग यथाचार्या न्यथा पितृन् ॥ २४ ॥ न त्वेवमसंतोषाद्रोचते न्यन्मृगाधिप ॥ न कामये सुखान् भोगानैश्वर्यं च तदाश्रयं ॥ २५ ॥ न योक्ष्यति हि मे शीलं तव भृत्यैः पुरातनैः ॥ तेषां विभेदयिष्यन्ति दुःशीलाश्च मदंतरे ॥ २६ ॥ न संश्रयः श्लाघनीयो ह मेषामपि भास्वतां ॥ कृतात्मा सुमहाभागः पापकेष्वप्यदारुणः ॥ २७ ॥ दीर्घदर्शी महोत्साहः स्थूललक्ष्यो महाबलः ॥ कृती चामोघकर्ता स्मिभोग्यैश्च समलंकृतः ॥ २८ ॥ न स्वल्पेनास्मि संतुष्टो दुःखादृत्तिरनुष्ठिता ॥ सेवायां चापि नाभिज्ञः स्वच्छंदेन वने चरः ॥ २९ ॥ राजोपक्रोशदोषाश्च सर्वे संश्रयवासिनां ॥ व्रतचर्या तु निःसंगानि भयावनवासिनां ॥ ३० ॥ नृपेणादूयमानस्य यत्तिष्ठति भयं हृदि ॥ न तत्तिष्ठति तुष्टानां वने मूलफलाशिनां ॥ ३१ ॥ पानीयं वा निरायासं स्वाद्वन्नं वाऽभयोत्तरं ॥ विचार्य खलु पश्यामि तत्सुखं यत्र निर्दतिः ॥ ३२ ॥ अपराधैर्न तावन्तो भृत्याः शिष्टानराधिपैः ॥ उपघातैर्यथा भृत्या दूषितानि धनं गताः ॥ ३३ ॥

श्लाघनीयो नास्मीति द्वयोः संबंधः ॥ २७ ॥ स्थूललक्ष्यो बहुप्रदः ॥ २८ ॥ दुःखादृत्तिः सेवादृत्तिश्च नानुष्ठिता ॥ २९ ॥ राजसमीपे उपक्रोशो निर्दातृज्जाः दोषा राजोपक्रोशदोषाः संति ॥ ३० ॥ ३१ ॥ यत्र निर्दतिः सुखं तत्खलु सुखं स्वर्गं पश्यामि निर्दतिः सुस्थिति रिति वा सुखं शर्मणि नाके च निर्दतिः सुस्थिता विति च मेदिनी ॥ ३२ ॥ शिष्टाः कृतदंडाः ॥ ३३ ॥